

ÜLKEMİZDE YAYINLANAN İMAR KANUNU VE İMAR YÖNETMELİKLERİNİN UYGULAMALARI

Halim AKIŞIN, Makina Mühendisi
TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
Telefon : 0 232 444 8 666 Faks : 0 232 486 20 60
e-posta : halim.akisin@mmo.org.tr

ÖZET

Ülkemizde bulunan İmar Kanunu ve buna bağlı Büyükşehir Belediyelerinin İmar Yönetmeliklerinin incelenerek, bölgesel olarak oluşan farklılıkların ve ortak noktaların ortaya konması, ayrıca yine bu çalışma ile yönetmeliklerimizin de amacına uygun olarak yeniden düzenlenerek tüm ülke çapında ortaklaştırılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu noktada düzenlemelere ışık tutmak amacıyla ilgili yönetmelikler ve standartlar göz önüne alındığında görüş ve öneriler oluşturmaktır.

Anahtar Kelimeler: Yönetmelik, standartlar,

GİRİŞ

Ülke nüfusunun artışı ile birlikte büyük kentler ortaya çıkmakta ve bu kentleşme sorununu ortaya çıkarmaktadır. Kentleşme giderek binaların dikey olarak yükselmesine ve insanların dikey olarak transferi sorununu ortaya çıkarmaktadır. Dikey transfer için en çabuk ve kolay yol olarak asansörler çözüm sayılmaktadır. Binaların özelliklerinin artması ile birlikte asansörlerin sayısındaki artış insanların asansörlerden beklentilerini de değişmesine sebep olmuştur. İdari yönetimler gün geçtikçe bölgesel çözüm önerilerine ihtiyaç duymakta ve bu çözümleri yine kanunlar ile tanınmış olan yetkileri ile konusunda uzman kişilere hazırlatarak, idari uygulamalarda çözüm olarak sunmaktadırlar. Ülkemizde 81 İl'de uygulanmak üzere İmar Kanunu ve buna bağlı Tip İmar Yönetmeliği hazırlanmış ve ilerleyen zamanda Büyükşehirlerde yaşanan sorunlar ve ihtiyaçlar çerçevesinde Büyükşehir belediyeleri kendi yönetmeliklerini hazırlanmışlardır. Ülkemizde 15 adet Büyükşehir Belediyesi bulunmaktadır. Bu Belediyelerden sadece bu bildiri hazırlandığı sırada Diyarbakır, Erzurum ve Gaziantep Tip İmar Yönetmeliği'ne tabidir. Diğer 12 Büyükşehir Belediyesi kendi bölgelerinde uygulanmak üzere İmar Yönetmelikleri yayınlamışlar ve uygulamaktadırlar. Ülkemizde bu kadar çok yönetmeliğin bulunması her ne kadar ürkütücü gibi gözükse de ortak noktalarının oldukça fazla olması sevindiricidir.

1.1. MEVZUAT

Ülkemizde T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 15.02.2003 tarihinde 25021 sayılı Resmi Gazete'de 95/16/AT Asansör Yönetmeliği yayınlanarak, 15.08.2004 tarihinde 18 aylık geçiş sürecinin ardından uygulamaya başlanmıştır. Direktifin AB ile uyumlu olması amacıyla 95/16/AT Asansör Yönetmeliği [1] birebir direktifin tercümesi

olarak yayınlanmış ve uygulanmaya geçilmiştir. Ayrıca T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Asansörlerin Hizmete Alınması, İşletilmesi ve Bakım Yönetmeliği ile sektöre ulusal düzeyde düzenleme getirmeyi amaçlamıştır. Bu bildiri hazırlandığı sırada henüz bu konuda bir düzenleme mevcut değildi.

Binanın iç tesisatları anlamında bir yer bulan asansörler sadece Asansör Yönetmeliği çerçevesinde mevzuata tabi olmayıp aynı zamanda İmar Kanunu, Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, Yangın Yönetmeliği, İmar Yönetmelikleri, vs. gibi diğer ulusal düzenlemelere de tabi olmaktadır.

Aşağıda İmar kanunu ve kanuna bağlı tip imar yönetmeliğinde ve 12 belediye tarafından yayınlanan Büyükşehir belediye yönetmeliklerinde asansöre ilişkin kısımlar çıkarılmıştır. Büyükşehir Belediyelerin ait imar yönetmelikleri alfabetik sıra ile çıkarılmıştır.

1.1.1. 3030 SAYILI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SINIRLARI DIŞINDA KALAN BELEDİYELER TİP İMAR YÖNETMELİĞİ [2]

Bayındırlık Bakanlığı tarafından yayınlanan Tip İmar Yönetmeliği halen 69 il'de uygulanmakta olup, alınan bilgilere göre Diyarbakır, Erzurum ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından da uygulanmaktadır. Bayındırlık Bakanlığı tarafından yayınlanan 3030 sayılı Tip İmar Yönetmeliği Madde 45'te (Değişik - R.G.: 2.9.1999 - 23804) (Değişik 1.fıkra - R.G.: 13.7.2000 - 24108 / m.10) Zemin kotundan itibaren kat adedi 4'den fazla olan yapılar ile bodrumda iskan edilen katlarla birlikte 5 ve daha fazla katlı yapılarda bodrumdan başlayan ve giriş dahil tüm katlara hizmet veren asansör yapılması zorunludur. Yapı sahibince istenirse daha az katlı yapılarda da asansör yapılır.

Asansör kabininin dar kenarı (1.20) m. ve alanı (1.80) m² den, kapı genişliği ise (0.90) m.den az olamaz. Asansör önü sahanlık genişliği, asansör kapısı sürgülü ise en az (1.20) m., asansör kapısı dışı açılan kapı ise en az (1.50) m. olmalıdır.

Türk Standartları Enstitüsü standartlarının yukarıdaki ölçü ve miktarlardan küçük olması halinde bu madde hükümleri geçerlidir.

(Değişik 4. fıkra - R.G.: 13.7.2000 - 24108 / m.10) Kullanılabilir katlar alanı 800 m²'den ve kat adedi 1'den fazla olan umumi binalarda en az bir adet asansör yapılması zorunludur. Ayrıca, kat alanı 800 m²'den ve kat adedi 3'den fazla olan umumi binalarla yüksek katlı binalarda yukarıdaki esaslara uygun ve en az 2 adet olmak üzere binanın tipi, kullanım yoğunluğu ve ihtiyaçlarına göre belirlenecek sayıda asansör yapılması zorunludur. Bu asansörlerden en az bir tanesinin herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektriklerin kesilmesi halinde zemin kata ulaşıp kapılarını açacak, yangına dayanıklı malzemedir yapılmış, shaft içinde, duman sızdırmaz nitelikte, kesintisiz bir güç kaynağından beslenecek şekilde tesis edilmesi gerekmektedir.

Asansörün yapılması ve işletilmesi ile ilgili hususlarda yukarıdaki hükümler de dikkate alınarak, 20/12/1995 tarihli ve 22499 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Asansör Yönetmeliği" ve Türk Standartları Enstitüsü standartları hükümlerine uyulur.

1.1.2. ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [3]

Zemin kotundan itibaren kat adedi 3'ten fazla olan yapılar ile bodrumda iskan edilen katlarla birlikte 4 ve daha fazla katlı yapılarda bodrumdan başlayan ve giriş dahil tüm katlara hizmet veren asansör yapılması zorunludur. Yapı sahibince istenirse daha az katlı yapılarda da asansör yapılır.

Asansör kuyusunun dar kenarı 1.40 m ve alanı 2.25m²'den, kapı genişliği ise 0.90 m.'den az olamaz. Asansör önü, sahanlık genişliği, asansör kapısı sürgülü ise en az 1.20 m, asansör kapısı dışa açılan kapı ise en az 1.50 m olmalıdır.

Türk Standartları Enstitüsü standartlarının yukarıdaki ölçü ve miktarlardan küçük olması halinde bu madde hükümleri geçerlidir.

Her bağımsız bölümde kullanılabilir katlar alanı toplamı 1000 m² den ve kat adedi 1 den fazla olan umumi binalarda enaz 1 adet asansör yapılması zorunludur. Ayrıca kullanılabilir katlar alanı toplamı 1500 m² den ve kat adedi 3 ten fazla olan umumi binalar ile konut kullanımlı binalarda konut birim sayısı 24'ü veya (Z+12) 13 katı aşan binalarda yukarıdaki esaslara uygun ve en az 2 adet olmak üzere binanın tipi, kullanım yoğunluğu ve ihtiyaçlarına göre belirlenecek sayıda asansör yapılması zorunludur. İsteğe bağlı olarak daha az katlı binalarda da çift asansör yapılabilir. Bu asansörlerden en az bir tanesinin herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektriklerin kesilmesi halinde zemin kata ulaşıp kapılarını açacak, yangına dayanıklı malzemeden yapılmış, şaft içinde, duman sızdırmaz nitelikte, kesintisiz bir güç kaynağından beslenecek şekilde tesis edilmesi gerekmektedir.

Binalarda usulüne göre asansör yapılmış olması, bu yönetmelikte belirtilen şekil ve ölçülerde merdiven yapılması şartını kaldırmaz.

Asansörün yapılması ve işletilmesi ile ilgili hususlarda yukarıdaki hükümlerde dikkate alınarak 15/02/2003 tarihli ve 25021 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Asansör Yönetmeliği" ve CE standartlarına uyulur.

Asansör yapılması zorunlu binalarda en az bir Asansörü çalıştıracak ve Merdiven evi ışıklandırmasını karşılayacak güçte jeneratör veya yeterli enerjiyi üreten güneş paneli konulması zorunludur.

1.1.3. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [4]

1) Asansör Koyma Mecburiyeti Olan Binalar Giriş katı dahil olmak üzere bu katın altındaki veya üzerindeki iskan edilen katların sayısı (4)'ü aşan binalarda giriş katından başlamak kaydıyla yukarıdaki veya aşağıdaki son kata kadar asansör tesisi zorunludur.

Yapı inşaat alanı (800,00) metrekareden ve kat adedi (1)'den fazla olan umumi binalarda en az bir adet asansör yapılması zorunludur.

2) Asansör Boşluğu ile Özürlü Asansörlerinin En Az Ölçü ve Nitelikleri

Asansörler ile ilgili standartlara uymakla birlikte, asansör boşluğunun ebatları en az;

	Konut Binalarında	Konut Dışı Binalarda
Genişlik (m)	1,60 (yana açılan kapılı)	1,80
	1,80 (merkezden açılan kapılı)	
Derinlik (m)	1,90	2,10

metreden az olamaz.

b-Özürüllerce de Kullanılacak Asansörlerinin Ölçü ve Nitelikleri

Asansör kabininin genişliği en az (1,10) metre, derinliği (1,40) metre olmak şartı ile kapı genişliği (0,90) metreden az olamaz. Asansör önü sahanlık genişliği asansör kapısı sürgülü ise en az (1,20) metre asansör kapısı dışı açılan kapı ise en az (1,50) metre olmalıdır. Kabin içinde yerden (0,85 – 0,90) metre yüksekliğinde tutunma bandı ve asansör kapıları otomatik ve fotoselli olmalıdır.

Bu asansörler “Özürü” sembolü ile işaretlenmelidir. Her türlü asansör kabininde kapı yapılması zorunludur.

c-Asansör mecburiyeti olmayan binalarda da TSE ‘ye uygun asansör tesis edilebilir.

3) Mevcut Binalara Kat İlavelerinde

İlave edilecek kısım ile birlikte bina (5) katı geçmiyorsa, ancak zorunlu nedenler bulunması halinde, İlgili Belediye Encümenince asansör tesisi mecburiyeti aranabilir. İlave yapılan binada asansör varsa, asansör boşluğu boyutlarına ilave katta da uyulabilir.

4) Yeni Yapılacak Binalarda

Binanın kat adedi, inşaat alanı, kullanma şekli göz önünde tutularak en az ölçüleri ile asansör sayısının artırılması ve zorunlu sebeplerle asansörün birinci kattan itibaren başlatılmasına, İlgili Belediye İmar Biriminin teklifi üzerine, İlgili Belediye Encümenince karar verilebilir.

Bina giriş döşemesi ile son kat tavan kotu arasında 10‘dan fazla kat bulunan veya kat sayısına göre asansör yapılması mecburiyeti bulunan konut binalarında toplam daire sayısı (20)’yi geçtiği takdirde en az (2) adet asansör yapılması zorunludur.

Asansör koyma mecburiyeti olan binalarda en az bir asansör özürülülerin de kullanabileceği ölçü ve nitelikte olmalıdır.

Birden fazla asansör koyma mecburiyeti olan binalarda (2.) asansör yük ve özürü asansörü niteliğinde olacaktır.

1.1.4. ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [5]

Bina giriş katı döşemesinden son kat tavan döşemesi üst kotuna kadar bina yüksekliği (16.00) mt.yi aşması halinde asansör yapılması zorunludur. Konut kullanımlı binalarda, toplam konut birimi sayısı 30’u geçmesi halinde, ticari kullanımlı binalarda bodrum katlar hariç toplam inşaat alanı (3000) m² yi geçtiği takdirde kapasitesine uygun ikinci bir asansör daha yapılması zorunludur.

En son yürürlükte bulunan asansör yönetmeliklerine (TS 863/Nisan 1995 insan asansörü, TS 1108/Ekim 1995 yük asansörü standartlarına) uymak şartı ile insan asansöründe kapının bulunduğu kenar genişliği en az (1.60) mt. olacaktır. Kapı yüksekliği (2.10) mt., kapı genişliği brüt (1.00) mt. olacaktır.

Asansör kuyusunun iç yüzü, perdahlı sıva yapıлып üzeri açık renk boya veya badana yapılacaktır.

Makine dairesinin havalandırılması zorunludur.

Umumi binalarda yapılacak asansörlerden en az bir tanesi bedensel özürülülerin kullanımına uygun olacaktır. Bu asansörlerin iç kabini (1.60'a 140) mt. ebadında yapılacak, kapı genişliği (Net açım) (0.85) mt.den az olmayacaktır. Kabin içinde yerden (0.85-0.90) mt. yükseklikte tutunma bandı olmalıdır. Asansör kapıları, otomatik veya fotoselli olmalıdır.

1.1.5. BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [6]

Binanın kullanım amacı ve konfor düzeyine göre teknik kriterler dikkate alınarak bina içi yaya trafik hesabı yapıлып, asansör sayısı, kapasitesi, hız ve kuyu ölçüleri belirlenecektir.

Bina girişinden itibaren, 4 katı geçen binalarda (4 kat hariç) bina giriş katından itibaren asansör istenir.

En son yürürlükte bulunan ilgili asansör yönetmeliklerine (T.S. 863/Nisan 1995 insan asansörü, T.S.1108/Ekim 1995 yük asansörü standartlarına) uymak şartı ile insan asansörünün kuyu boyutları en az (1.60x1.60) metre ebadında olacaktır. Kapı yüksekliği en az (2.10) metre, kapı genişliği en az brüt (1.00) metre olacaktır.

Asansör makina dairesine çıkış merdiveni, tasarım ve malzeme olarak binanın ana merdiveni özelliğinde olacaktır. Asansör kuyusunun iç yüzü, beton perde değilse toz tutmayacak şekilde perdahlı sıva yapılacaktır.

3 katı geçen umumi binalarda asansör yapılması zorunludur. Bina içi yaya trafik etüdüne göre bir adet asansörün yeterli olması halinde yapılacak asansörün kuyu ölçüleri (2.00x2.00) metreden, kapı genişliği net açılım (0.95) metreden az olmayacak, kabin içinde yerden (0.85-0.90) metre yükseklikte tutunma bandı olacak şekilde Türk Standartları Enstitüsü'nün özürülüler için belirlediği ölçü ve şartlarına uygun yapılmalıdır. Birden fazla asansör yapılması halinde en az bir tanesi bu şartları sağlamak zorundadır. Asansör kapıları tam otomatik olmalıdır. Umumi binalarda yapılacak asansörler herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektriklerin kesilmesi halinde zemin kata ulaşıp kapıların açılacağı, yangına dayanıklı malzemeden yapılmış şaft içinde, duman sızdırmaz nitelikte kesintisiz bir güç kaynağından beslenecek şekilde tesis edilmesi zorunludur.

Asansörün yapılması ve işletilmesi hususlarında yukarıdaki hükümler de dikkate alınarak, 20.12.1995 tarihli ve 22499 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Asansör Yönetmeliği" ve Türk Standartları Enstitüsü standartları hükümlerine uyulur.

Asansörlerin imal, montaj ve yıllık bakımları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yetkili firmalarca yapılacaktır.

1.1.6. ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [7]

Kat adedi 4' ten (zemin + 3) katı bulunan binalarda, giriş katından itibaren (çatı katı hariç) son kata kadar ve varsa iskan edilebilir bodrum katlara da inmek koşuluyla

kullanılan tüm katlara hizmet verecek şekilde yürürlükteki Türk Standartları Enstitüsü'nün standartlarına ve "Asansör Yönetmeliğine uygun asansör yapılması zorunludur.

Asansör kabinini dar kenarı (1.30) m. ve alanı (1.80) m² den, kapı genişliği ise (0.90) m den az olamaz. Asansör önü sahanlık genişliği, en az (1.50) m. olmalıdır. Asansör dairesi 8 m² den az, 20 m² den fazla olamaz.

İskan edilebilir kat adedi 4' ten (zemin + 3) fazla olan umumi binalarda, toplam 20'den fazla olan meskenlerde çift asansör yapılması zorunlu olup, Makine Mühendisleri Odası "Asansör Avan ve Uygulama Projeleri Hazırlama ve Teknik Esasları" nda yer alan trafik hesabı yapılarak asansör sayısı tespit edilecektir. Kat alanı 205 m²den fazla olan ticari amaçlı ve umumi (büro, işhanı, çarşı benzeri) yapılarda, her iki şartın gerçekleşmesi halinde Makine Mühendisleri Odası "Asansör Avan ve Uygulama Projeleri Hazırlama ve Teknik Esasları" nda yer alan trafik hesabı yapılarak asansör sayısı tespit edilecektir. Bu asansörlerden en az bir tanesinin herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektrik kesilmesi halinde zemin kata ulaşım kapıları açacak, yangına dayanıklı malzemeden yapılmış, şaft içinde, duman sızdırmaz nitelikte, kesintisiz güç kaynağından beslenecek şekilde tesis edilmesi esastır.

Umumi binalarda ek olarak özürülere tertip edilecek bir asansör yapılacaktır.

Binalarda usulüne göre asansör yapılmış olması nizami şekil ve ölçülerle merdiven yapılması şartını ortadan kaldırmaz.

Asansör Avan ve Uygulama projeleri, Elektrik-Elektronik ve Makine Mühendisleri tarafından tespit edilen esaslara uygun olarak müştereken hazırlanır. Projelerin hazırlanmasında Türk standartları esas alınacaktır, Türk standartları kapsamı dışındaki işler için menşei ülke standartları esas alınır. Asansör Avan Projeleri mimari proje ile birlikte yapılacak ve mimari projeye esas teşkil eder. Asansörün tesisi ile tatbikat projeleri ise asansör montajı yapılmadan önce ilgili makama (Belediye/Valilik) onaylatılır. İşletme ruhsatı alınması aşamasında ilgili kuruma ve asansör yaptırıcısına projeler ruhsat ile birlikte verilir.

Asansör montajına başlandıktan sonra, asansör kuyusunda olabilecek iş kazaları ve diğer sorunlarda, asansör firmasının elemanlarının çalıştığı anlarda asansör firması, diğer zamanlarda ise inşaat firması sorumludur.

Bina sorumlusu asansörün, Asansör yönetmeliğinde belirtilen kurallarına uygun olarak güvenli bir şekilde çalışmasını sağlamak amacı ile ayda bir defa düzenli bakımını ve onarımını Yönetmelikte tarif edilen asansör firmasına veya yetkili servisine yaptırmaktan ve kullanıcıların can ve mal güvenliğinin tam olarak sağlanması amacı ile gerek kullanım hatalarından, gerekse harici müdahalelerden meydana gelebilecek olan tehlikelerin önlenmesi için yapının bağlı bulunduğu belediye veya valilik tarafından ilk kontrolünün asansörün işletmeye açılmasından iki yıl sonra, daha sonraki kontrollerini de her yıl yaptırmaktan sorumludur.

Asansörün yapılması ve işletilmesi ile ilgili hususlarda yukarıdaki hükümler dikkate alınarak, 15 Şubat 2003 tarih ve 25021 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Asansör Yönetmeliği" ve Türk Standartları hükümleri uyulur.

1.1.7. İÇEL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [8]

İskan edilebilir kat adedi 4' ten fazla olan binalarda, giriş katından başlamak ve bodrum kata da inmek koşuluyla kullanılan tüm katlara hizmet veren asansör yapılması zorunludur.

Asansör kabinini dar kenarı (1.20) m. ve alanı (1.80) m² den, kapı genişliği ise (0.90) m den az olamaz. Asansör önü sahanlık genişliği, asansör kapısı sürgülü ise en az (1.20) m., asansör kapısı dışa açılan kapı ise en az (1.50) m. olmalıdır.

Asansör kovalarının üç tarafı beton perde olacak ve standartta belirtilen ölçülerden 10cm büyük yapılacaktır.

Türk Standartları Enstitüsü'nün standartları, yukarıdaki ölçü ve miktarlardan küçük olması halinde bu madde hükümleri geçerlidir.

İskan edilebilir kat adedi 3' den fazla olan umumi binalarda asansör yapılması zorunludur.

Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 01/07/2004 tarih ve 31 sayılı Meclis Kararı hükmüne göre; 10 kat ve üstü binalarda daire sayısının 10 daireyi geçmesi halinde 2 adet asansör yapılması zorunludur.

Bu asansörlerde en az bir tanesinin herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektriklerin kesilmesi halinde zemin kata ulaşıp kapılarını açacak, yangına dayanıklı malzemeden yapılmış, şaft içinde, duman sızdırmaz nitelikte kesintisiz bir güç kaynağından beslenecek şekilde tesis edilmesi esastır.

Binalarda usulüne göre asansör yapılmış olması, bu yönetmelikte belirtilen şekil ve ölçülerde merdiven yapılması şartını kaldırmaz. Asansörün yapılması ve işletilmesi ile ilgili hususlarda yukarıdaki hükümlerde dikkate alınarak, 20.12.1995 tarihli ve 22499 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Asansör Yönetmeliği" Türk Standartları Enstitüsü standartları hükümlerine uyulur.

1.1.8. İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [9]

Bina giriş katından itibaren kat adedi, konut binalarında, bu kat ile birlikte 4'den fazla olan, bodrumda iskan edilen katlar dahil tüm katlara hizmet veren asansör yapılması zorunludur.

Yapı sahibince istenirse daha az katlı yapılarda da asansör yapılır.

Asansör kabininin dar kenarı (1.20) m.'den, alanı (1.80) m²'den, kapı genişliği ise (0.90) m'den az olamaz. Asansör önü sahanlık genişliği, asansör kapısı sürgülü ise en az(1.20) m., asansör kapısı dışa açılan kapı ise en az (1.50) m. olmalıdır.

Konut binalarında 8'den fazla daire bulunması halinde asansör kabininin dar kenarı en az (1.40) m. ve alanı (2.50) m²'den az olamaz.

Bina giriş döşemesi ile son kat tavan kotu arasında 10'dan fazla kat bulunan veya fiili yüksekliğe göre asansör yapılması mecburiyeti bulunan binalarda toplam konut sayısı 20'yi geçtiği takdirde en az 2 adet asansör yapılması zorunludur.

Kullanılabilir katlar alanı 800 m²'den ve kat adedi 1'den fazla olan umumi binalarda en az bir adet asansör yapılması zorunludur. Ayrıca, kat alanı 800 m²'den ve kat adedi üçten fazla olan umumi binalarda, yüksek yapılarda yukarıdaki esaslara uygun ve en az iki adet olmak üzere binanın tipi, kullanım yoğunluğu ve ihtiyaçlarına göre belirlenecek sayıda asansör yapılması zorunludur. Bu asansörlerden birisi hem insan, hem yük taşıyabilecek nitelikte olmalıdır.

Ayrıca herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektriklerin kesilmesi halinde zemin kata ulaşım kapılarını açacak, yangına dayanıklı malzemedir yapılmış, şaft içinde, duman sızdırmaz nitelikte, kesintisiz bir güç kaynağından beslenecek şekilde tesis edilmesi gerekmektedir.

Umumi binalarda yapılacak asansörlerden en az bir tanesi bedensel engellilerin kullanımına uygun yapılacaktır. Bu asansörlerin iç kabini 1,60 x 1,40m. ölçülerinde yapılacaktır. Kapı genişliği (net açılım) (0,95) m.'den az olmayacaktır. Kabin içinde yerden (0,85-0,90)m. yükseklikte tutunma bandı olacaktır. Asansör kapıları otomatik veya fotoselli olacaktır. Her türlü asansör kabininde kapı yapılması zorunludur.

TSE standartlarının yukarıdaki ölçü ve miktarlardan küçük olması halinde bu madde hükümleri geçerlidir.

Asansör makine dairesine çıkış merdiveni dizayn ve malzeme olarak binanın ana merdiveni niteliğinde olacaktır. Asansör makine dairesi çevre duvarları ve tabanı yangına dayanıklı malzemedir yapılacaktır.

Binanın kat ve daire adedinin fazlalığı veya kullanma şeklinin gerektirdiği lüzuma göre asansör ve yerinin ölçü veya adedini artırmaya başlangıç katı olarak zemin kat yerine bodrum veya birinci katı seçmeye ilgili belediyeler yetkilidir.

Binalarda asansör makine dairesinin tavan betonu üst kotu ile binanın son kat döşeme kotu arasındaki mesafe makine tesisat projesinin ön gördüğü emniyet mesafesini aşamaz. Özellik arz eden binalarda asansör makine dairesinin tavan betonu üst kotu belediyelerce belirlenir.

Ayrıca asansörün başladığı kat döşemesi altında asansör mahalline rastlayan kısım boş bırakılır.

Asansör makine dairesinin yeri, şekli, büyüklüğü teknik özelliğine göre belirlenir.

Asansör yönetmeliği ve ilgili TSE standart hükümlerine uyulması zorunludur.

1.1.9. İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [10]

Bina giriş katından itibaren yüksekliği 12.80 m.yi geçen ve 4'ten fazla katı bulunan konut yapıları ile, yüksekliği 6.80 m.yi geçen ve 2'den fazla katı bulunan konut dışı yapılarda, giriş katından itibaren (çatı katı hariç) son kata kadar ve varsa iskan edilebilir bodrum katlara da inmek koşuluyla kullanılan tüm katlara hizmet verecek şekilde, yürürlükteki Türk Standartları Enstitüsünün standartları ve Asansör Yönetmeliğine uygun asansör tesisi zorunludur.

Bina giriş kat kotundan son kat kotuna kadar olan yükseklik veya bu yükseklik içindeki kat sayısı bu maddenin uygulanmasında asansör yapılması mecburiyetine esas alınacaktır.

Yüksekliği 12.80 m'yi geçen ve girişten itibaren daire adeti 20 den fazla olan meskenlerde (her iki şartın bir arada gerçekleşmesi halinde) çift asansör yapılması mecburidir. Yüksekliği 12.80 m'yi geçen ve kat alanı 250 m² den fazla olan ticari amaçlı (büro, işhanı, çarşı, benzeri) yapılarda, her iki şartın bir arada gerçekleşmesi halinde, Elektrik ve Makine Mühendisleri Odaları Asansör Avan ve Uygulama Projeleri Hazırlama ve Teknik Esaslarında yer alan trafik hesabı yapılarak asansör sayısı tespit edilecektir.

Binanın kat ve daire adedinin fazlalığı veya kullanma şeklinin gerektirdiği lüzuma göre, asansör ve yerinin ölçü veya adedini arttırmaya başlangıç katı olarak zemin kat yerine bodrum veya birinci katı kabul veya tayine belediye yetkilidir.

Asansör makine daireleri yürürlükteki Türk Standartları Enstitüsü standartlarının gerektirdiği minimum ölçülerde düzenlenebilir. Teknik koşulların gerektirdiği durumlarda bu alan % 30 kadar arttırılabilir.

Asansörün yapılması ve işletilmesi ile ilgili hususlarda yukarıdaki hükümlerde dikkate alınarak yürürlükteki Asansör Yönetmeliği ve Türk Standartları Enstitüsü standartları hükümlerine uyulur.

1.1.10. KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [11]

İkiden fazla katı olan tüm umumi binalar ile iskan edilebilir kat adedi 4'den fazla olan binalarda, giriş katından başlamak ve varsa iskan edilen bodrum kata da inmek kaydıyla kullanılan tüm katlara hizmet veren asansör yapılması zorunludur.

Asansör kabini dar kenarı (1.20) m. ve alanı (1.80) m²'den, kapı genişliği ise (0.90) m.'den az olamaz. Asansör önü sahanlık genişliği, asansör kapısı sürgülü ise en az (1.20) m. asansör kapısı dışa açılan kapı ise en az (1.50) m. olmalıdır. Asansör kovaları plan aşamasında minimum dar kenarı (1.80) m. olmak şartıyla, alanı (3.96) m²'den az olamaz.

Türk Standartları Enstitüsü standartlarının yukarıdaki ölçü ve miktarlardan küçük olması halinde bu madde hükümleri geçerlidir.

İskan edilebilir kat adedi 3 den fazla olan umumi binalarla, yüksek katlı veya 30 daireyi geçen konut ve inşaat alanı (3000) m²'yi geçen ticari kullanımlı binalarda yukarıdaki esaslara uygun ve en az 2 adet asansör yapılması zorunludur. Bu binalarda yapılacak asansörler herhangi bir tehlike anında, arıza veya elektriklerin kesilmesi halinde en yakın kata ulaşıp kapılarının açılmasını sağlayacak kesintisiz bir güç kaynağından beslenecek şekilde yapılmalıdır. Ayrıca bu asansörlerin yangına dayanıklı malzemeden yapılmış, shaft içinde duman sızdırmaz nitelikte tesis edilmesi zorunludur.

Binalarda usulüne göre asansör yapılmış olması, bu Yönetmelikte belirtilen şekil ve ölçülerde merdiven yapılması şartını kaldırmaz.

Asansörün yapılması ve işletilmesi ile ilgili hususlarda, yukarıdaki hükümler de dikkate alınarak, 20/12/1995 tarihli ve 22499 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Asansör Yönetmeliği” ve Türk Standartları Enstitüsü standartları hükümlerine uyulur.

Bakım ve Kontrol: Asansör işletme belgesi alınan tüm yapılardaki asansörlerin, periyodik ve yıllık bakımlarının TSE belgesi bulunan asansör bakım firmaları tarafından yapılması zorunludur.

1.1.11. İZMİT BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [12]

Binanın kullanım amacı ve konfor düzeyine göre bina tasarım aşamasında iken teknik kriterler dikkate alınarak bina içi trafik hesabı yapıp, asansör sayısı, kapasitesi, hız ve yapılacak asansör veya asansörlerin niteliğine göre kuyu ölçüleri belirlenecektir.

Zemin Kotundan itibaren kat adedi 4 'den, h max= 12.50 m 'den fazla olan yapılar ile bodrumda iskan edilen katlar ile birlikte 5 ve daha fazla katlı yapılarda, bodrumdan başlayan ve giriş dâhil tüm katlara hizmet veren asansör yapılması zorunludur.

Ancak, yapının temel sisteminin uygun olmaması veya İlgili Belediyesinin uygun görmesi halinde, asansörün en alt bodrum kat ara sahanlığında kalmasına izin verilebilir. Yapı sahibince istenirse daha az katlı yapılarda da asansör yapılabilir.

Asansör kabininin minimum dar kenarı ve alanı, en düşük T.S.E. Standardı esas alınarak belirlenir. Aynı kuyu içinde üçten fazla asansör pozisyonlandırılmayacaktır. Dört asansör pozisyonlandırıldığı taktirde ikişerli gruplar halinde ayrılarak, araları yangına dayanıklı bir malzeme ile ayrılacaktır.

Kat adedi birden fazla olan tüm umumi binalarda en az 1 adet asansör yapılması zorunludur. Umumi binalar ile tek katlı düzenlemeler dışındaki pasajlar ve kapalı çarşılar ile çok katlı mağazalarda taşınılacak yükün tipi ve ağırlığına göre yeterli kapasitede yük asansörü ve en düşük kottaki giriş çıkışa göre üç(3)den fazla katı olanlarında yapılacak trafik hesabına göre belirlenecek kapasiteye sahip insan asansörü yapılması zorunludur. Bu tip binalarda yapılacak asansörlerden en az bir tanesi engellilerin kullanımına uygun yapılacaktır.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik Hükümlerine göre Madde 62'de (2) Asansör kuyusu ve makina dairesi, yangına en az 60 dakika dayanıklı ve yanıcı olmayan malzemeden yapılır.

(3) Aynı kuyu içinde 3'den fazla asansör kabini düzenlenemez. 4 asansör kabini düzenlendiği takdirde, ikişerli gruplar hâlinde araları yangına 60 dakika dayanıklı bir malzeme ile ayrılır.

(4) Asansör kuyusunda en az 0.1 m² olmak üzere kuyu alanının 0.025 katı kadar bir havalandırma ve dumandan arındırma bacası bulundurulur veya kuyular basınçlandırılır. Aynı anda bodrum katlara da hizmet veren asansörlere, bodrum katlarda korunmuş bir koridordan veya bir yangın güvenlik holünden ulaşılması gerekir. Asansörlerin kapıları, koridor, hol ve benzeri alanlar dışında doğrudan kullanım alanlarına açılmaz.

(5) Yüksek binalarda ve topluma açık yapılarda kullanılan asansörlerin aşağıda belirtilen esaslara uygun olması gerekir:

a) Asansörlerin, yangın uyarısı aldıklarında kapılarını açmadan doğrultuları ne olursa olsun otomatik olarak acil çıkış katına dönecek ve kapıları açık bekleyecek özellikte

olması gerekir. Ancak, asansörlerin gerektiğinde yetkililer tarafından kullanılacak elektrikli sisteme sahip olması da gerekir.

b) Asansörlerin, yangın uyarısı alındığında, kat ve koridor çağrılarını kabul etmemesi gerekir.

c) Birinci ve ikinci derece deprem bölgelerinde bulunan yüksek binalarda, deprem sensöründen uyarı alarak asansörlerin deprem sırasında durabileceği en yakın kata gidip, kapılarını açıp, hareket etmeyecek tertibat ve programa sahip olması gerekir.

(6) Asansör kapısı, yangın merdiven yuvasına açılmaz.

(7) Asansör kapılarının yangına karşı en az 30 dakika dayanıklı ve duman sızdırmaz olması, yapı yüksekliği 51.50 m'den yüksek binalarda yangına karşı en az 60 dakika dayanıklı ve duman sızdırmaz olması gerekir.

İki veya daha fazla asansör tesis edilen binalarda, en az birinin engellilerin kullanımına uygun olması zorunludur. Asansör güzergahında engellilerin, asansöre ulaşımının sağlanması gerekmektedir.

Asansör kulesi ve makine dairesi yanmaz malzeme ile kaplanmalı, asansör kovanında en az 0,1 m² olmak üzere kova alanının 0,025 katı kadar bir havalandırma ve dumandan arındırma bacası bulundurulmalı veya kuyular basınçlandırılmalıdır.

Binalarda usulüne göre asansör yapılmış olması, bu Yönetmelikte belirtilen şekil ve ölçülerde merdiven yapılması şartını kaldırmaz.

Asansör tesisinin yapının taşıyıcı sistemine fazladan bir yük getirmesi halinde gerekli statik tahkikler yapılacaktır. Daha önce mevzuat gereği asansör tesisi aranmadan yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni alınmış binalara, yürürlükteki mevzuat gereği kat ilavesi halinde, mimari icaplar göz önüne alınarak, asansör tesisi yapılmasına karar vermeye İlgili Belediyesi yetkilidir.

Gerek bu maddede belirtilmemiş olan ve gerekse asansörün yapılması ve işletilmesi ile ilgili hususlarda, aşağıdaki Hükümler de dikkate alınarak, Resmi Gazetede yayımlanan "Asansör Yönetmeliği", "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" Hükümleri ve ilgili T.S.E. Standartları esas alınmalıdır.

1.1.12. KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [13]

5 Kat ve 5 Katı Geçen Binalarda; Çatıda en fazla asansör makine dairesi, merdiven evi ve brüt (80 m².)yi geçmeyen bir kapıcı dairesi, yönetim ve toplantı odası yapılabilir.

1.1.13. SAMSUN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ [14]

Bina saçak seviyesi 12.50 metreden fazla olan binalarda giriş katından başlamak üzere, varsa iskan edilen bodrum kata da inmek koşuluyla kullanılan tüm katlara hizmet veren TSE Standartları ölçülerine uygun asansör yapılması zorunludur.

Bina girişi zemin kat kotunun altındaki bir kattan yapıldığı takdirde 12.50m'lik yükseklik sınırı zemin kat yerine bina giriş katı dahil edilerek hesaplanır.

Daire girişlerine asansörden ulaşım mevzuat ve standartlarda özürülüler konusunda getirilen hükümlere uygun olarak çözümlenmelidir.

Asansör ölçüleri aşağıdaki çizelgedeki gibi olacaktır.

KONUT				
DAİRE SAYISI	ASANSÖR KAPASİTESİ	ASANSÖR KOVASI BOYUTLARI		MAKİNA DAİRESİ ALANI
		yana açılan kapı	merkezden açılan kapı	
0-20 DAİRE	5 KİŞİLİK (400kg)	160X160 cm	180X160 cm	7.50 m2
21-30 DAİRE	8 KİŞİLİK (630kg)	160x190 cm	180x190 cm	10.00 m2

30 daireden fazla olan binalarda en az 2(iki) adet 5 kişilik asansör yapılacaktır.

KONUT DIŞI KULLANIMLI BİNALARDA				
İNŞAAT ALANI	ASANSÖR KAPASİTESİ	ASANSÖR KOVASI BOYUTLARI		MAKİNA DAİRESİ ALANI
		yana açılan kapı	merkezden açılan kapı	
0-1000m2	8 KİŞİLİK(630kg)	OLAMAZ	180X210 cm	15.00 m2
1001-2000m2	10 KİŞİLİK(800kg)	OLAMAZ	190X230cm	15.00 m2
2001-3000m2	13 KİŞİLİK(1000kg)	OLAMAZ	240X230 cm	20.00 m2

30 daireden fazla olan binalarda en az 2(iki) adet 8 kişilik asansör yapılacaktır.

1.1.14. ANTALYA, SAMSUN, İZMİR, İSTANBUL B.B. YÜKSEK YAPILAR YÖNETMELİKLERİ

1. Binanın tipi ve konfor düzeyine göre teknik kriterler dikkate alınarak trafik hesabı yapıp, asansör sayı, kapasite, hız ve kuyu ölçüleri belirlenecektir.
2. Asansörlerden en az bir tanesi yük, eşya ve sedye taşıma amacına uygun olarak yapılacaktır.
3. Aynı kuyu içinde üçten fazla asansör pozisyonlandırılmaz. Dört asansör pozisyonlandırıldığı takdirde ikişerli gruplar halinde ayrılarak, araları yangına karşı dayanıklı (F90) bir malzeme ile ayrılacaktır. Asansör Kulesi ve Makina Daireleri yangına 60 dakika dayanıklı malzemedir yapılacaktır.
4. Asansörlerde, kabin kapısı olacak ve kabini havalandırmak için akü şarj grubuna bağlı bir havalandırma düzeneği bulundurulacaktır.
5. Yüksek hızlı asansörlerde (1m/sn.in üzerinde) tahrik sistemi kademesiz hız kontrol ilkelerine bağlı olarak seçilip tasarlanacaktır.
6. Asansörlerde kuyu altlarının meskun mahallerin (iskan edilen hacimler) üstüne gelmesi halinde karşı ağırlıklarda da mutlaka paraşüt tertibatı yapılacaktır. (1) m/sn.den yüksek hızda asansörlerde kaymalı fren sistemi kullanılacaktır. Karşı ağırlık için paraşüt donanımı yapılması halinde, bunun için kuyu ölçü tadilatı dikkate alınacaktır.
7. Konut dışında halkın toplu bulunduğu (umuma açık) yapılarda trafik hesabı sonucu ortaya çıkan asansörlerden biri bedensel özürülülerin kullanımına uygun olarak düzenlenecektir.
8. Yangın anında asansörler; yangın ihbarı aldıklarında kapılarını açmadan doğrultuları ne olursa olsun otomatik olarak acil çıkış dönecek ve kapıları açık bekleyecektir. Ancak, asansörler gerektiğinde yetkililer tarafından kullanılacak elektriksel sisteme sahip olacaktır.

Asansörler yangın ihbarı aldıklarında kat ve koridor çağrılarını kabul etmeyeceklerdir.

Yangın anında asansör kuyularının yangın etkisi altında kalmaması için kuyu basınçlandırma ünitelerinin kurulması zorunludur. Deprem anında ise; asansörler, ihbarı aldıklarında en yakın kata gidip, kapılarını açıp, hareket etmeyecek şekilde programlanacaktır.

9. Asansör kat kapılarının duman sızdırmaz ve yangına en az 90 dakika dayanıklılık yanmaz malzemeden olacaktır. (İzmirde F60)

10. (51.00) metreden daha yüksek toplam brüt inşaat alanı (15.000)m² yi aşan konut dışı yapılarda, ayrıca itfaiyenin kullanımı için en az bir tane yangın asansörü yapılacaktır. Bu asansör itfaiye merdiveni çekirdeğinde olabileceği gibi bu merdivenle bağlantılı bir bölümde de yer alabilir.

İtfaiye asansörünün kabin alanı min. (1.5) m² , taşıma kapasitesi min. (630) kg.,hızı zemin kattan üst kata 1 dakikada erişecek hızda olacak ve enerji kesilmesi halinde jeneratöre bağlı olacaktır.

İtfaiye asansörleri her kata hizmet edecek ve normalde de kullanılabilir olacaktır. Bu asansörlerin kapıları, elektrik tesisat ve kabloları 2 saat yangına karşı dayanıklı olacaktır. Asansör boşluğu içindeki tesisat sudan etkilenmeyecektir.

Tablo -1 Büyükşehir Belediyelerinin ve Tip İmar Yönetmeliğine göre Asansörlerin yapılması için gerekli imar koşulları ve kapasite değerleri

TIP İMAR YÖNETMELİĞİ	KAT YÜKSEKLİĞİ	KAT ALANI	KUYU ALANI	KABİN ALANI	KABİN DAR KENARI	KAPI GENİŞLİĞİ	ASANSÖR SAYISI			CERREKLİLİK
							KABİN DAR KENARI	KAPI GENİŞLİĞİ	ASANSÖR SAYISI	
ADANA	4 Kat üzeri; Bodrum istan edilebilir ise 5 kat ise 1 adet 3 Kat üzeri; Bodrum istan edilebilir ise 4 kat ise 1 adet	800 m ² 'den büyük 1 den fazla kat var ise 1 adet 1000 m ² 'den büyük 1 den fazla kat var ise 1 adet	2,25 m ² 1,40 * 1,60 m	1,8 m ²	1,20 m	0,90 m	800 m ² 'den büyük 3 kattan fazla Umumi Bina ise; 2 adet 1000 m ² 'den büyük 3 kattan fazla Umumi Bina ise; 2 adet	24 daire veya 13 katı aşan konutlarda 2 adet 20 daire veya 10 katı aşan konutlarda 2 adet	1500 m ² 'den büyük 3 den fazla kat var ise 2 adet	Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
ANKARA	4 Kat üzeri ise 1 adet	800 m ² 'den büyük 1 den fazla kat var ise 1 adet	KONUTLARDA 1,60 (Yana açılan kapı) * 1,90 m 1,80 (merkezi den açılan) * 1,90 m 1,80 * 2,10 m	1,10 * 1,40 m		0,90 m				Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
ANTALYA	Bina Yüksekliği 16,00 m		Konutlarda; Genişlik 1,60 m Kapı Yüksekliği 2,10 m Umumi Binalarda; 1,60 * 1,40 m			Otomatik ve fotoselli				Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
BURSA	Konutlarda; 4 Kat üzeri veya 3 kattan fazla Umumi Bina ise; 1 adet		KONUTLARDA 1,60 * 1,60 m UMUMİ BİNALARDA 2,00 * 2,00 m			Konutlarda; 2,10 * 1,00 m (büyük) Umumi binalarda; 0,95 m (üç)	3 kattan fazla Umumi Bina ise 1 adet			Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık; STB tarafından yetkili
ESKİŞEHİR	Konutlarda ve Umumi Binalarda ; 4 Kat üzeri ise 1 adet	205 m ² 'den büyük 1 den fazla kat var ise 1 adet		1,80 m ²	1,30 m	0,90 m	205 m ² 'den büyük 4 den fazla kat var ise 2 adet	20 den fazla daire var ise 2 adet		Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
İÇEL	Konutlarda 4 Kat üzeri ise 1 adet	Umumi Binalarda 3 Kat üzeri ise 1 adet		1,80 m ²	1,20 m	0,90 m		10'dan fazla daire; 10 kat ve üstü aşan konutlarda 2 adet		Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
İSTANBUL	Konutlarda 4 Kat üzeri ise 1 adet	800 m ² 'den büyük 1 den fazla kat var ise 1 adet	Konutlarda; Daire adedi 8'den az ise; 1,80 m ² Daire adedi 8'den fazla Umumi Binalarda; 1,60 * 1,40 m		Daire adedi 8'den az ise; 1,20 m Daire adedi 8'den fazla ise; 1,40 m	Konutlarda; 0,90 m Umumi Binalarda; 0,95 m Otomatik ve fotoselli	20 daireden fazla veya 10 katı aşan konutlarda 2 adet	800 m ² 'den büyük 3'den fazla kat var ise 2 adet		Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
İZMİR	Konutlarda; Bina Yüksekliği 12,80 m ve 4 ten fazla kat Konut dışı bina; Yüksekliği 6,80 m ve 2'den fazla kat						20 daireden fazla ve 12,80 m yüksekliğinde ise 2 asansör	12,80 m yüksekliğinde ve 250 m ² 'den fazla kat alanı var ise 2 asansör	İnşaat alanı 3000 m ² 'ye aşan ticari kullanımlı binalar	Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
KAYSERİ	Konutlarda ; 4 Kat üzeri veya 2 kattan fazla Umumi Bina ise; 1 adet		3,96 m ² 1,80 * 2,20 m	1,80 m ²	1,20 m	0,90 m	3 ten fazla katı bulunan umumi binalarda	30 dan fazla daireli bulunan konutlarda		Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık; Bakım firmaları TSE Belgeği
KOCAELİ	Konutlarda; Bina Yüksekliği 12,50 m ve 4 ten fazla kat veya; Bodrum istan edilebilir katalarda birlikte 5 kat ise 1 adet	Umumi Binalarda 1 den fazla kat var ise 1 adet asansör	TSE ölçüleri	TSE ölçüleri	TSE ölçüleri	TSE ölçüleri	Umumi Binalarda yük asansörü ve insan asansörü bulunacaktır			Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık ; Deprem sensörü
KONYA	Konutlarda 5 Kat üzeri 1 adet		Yana Açılan Kapı ; 1,60 * 1,60 m (6 kişilik) 1,60 * 1,90 m (8 kişilik) 1,80 * 2,20 m (10 kişilik) 1,80 * 2,00 m (6 kişilik) 1,80 * 1,90 m (6 kişilik)				Konutlarda 30 dan fazla Daire var ise; 5 kişilik 2 adet; Konut Dışı yapılarda ise 3000 m ² 'den fazla ise 8 kişilik 2 adet			Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık
SAMSUN	Konutlarda; Bina Yüksekliği 12,50 m den ve bodrum istan edilebilir katalarda birlikte 1 adet	Konutlarda ; 0-20 Daire ana 5 kişilik 21-30 Daire ana 8 kişilik 1 asansör	TSE ölçüleri	TSE ölçüleri	TSE ölçüleri	TSE ölçüleri				Kesintisiz güc kaynağı ; Yangına dayanıklılık

SONUÇ

Görüldüğü üzere Yönetmeliklerde asansörlerin monte edileceği yerlerin teknik özellikleri belirtilmekte olup, asansöre ait teknik özelliklerin ilgili asansör yönetmeliği ve asansöre ait ilgili TSE standartlarına atıfta bulunulmuştur.

İlgili yönetmeliklerde de görüldüğü üzere Asansör yapılması için binanın yüksekliği, kat adedi ve daire sayısı önem arz etmektedir. Yönetmeliklerde kat adedi değişiklik gösterse de asansörün kapasitelerinin özürü kişilerinde kullanımına imkan verecek ölçülerde tanımlanmış olması, kat yüksekliğine göre en az 1 asansör özürü kullanımına uygun olması aranmaktadır. Umumi bina tanımı yönetmeliklerde farklı olsa da engelli kullanımına uygun asansör yapılması şarttı yer almaktadır.

Bazı belediyeler asansörlerin hangi standartlara göre yapılacağı ve bakım firmalarının taşınması gereken kriterleri tanımlamıştır.

Yapılan bu çalışma ileride düzenlemesi yapılabilecek olan imar kanunu ve buna bağlı imar yönetmeliklerinin farklılıklarının ortadan kaldırılarak farklılıklar arz etmeden tüm ülke genelinde uygulamanın ortaklaştırılmasına katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Yönetmeliklerde görüldüğü üzere ve günümüz şartlarını göz önüne aldığımızda asansörlerin düşey taşımacılıktaki önemi her geçen gün artmakla birlikte asansörlerin kullanıcıları her ne engeli olursa olsun tüm asansörleri kullanabilme olanağına sahip olmalıdır. Bu özelliklerin sadece kamu binalarında veya umumi binalarda olması yerine tüm binalarda olması gerekir. Gerekli ölçüler ve standart bilgiler ulusal ve uluslararası kaynaklarda tanımlanmıştır. Buna göre mevzuatlarımızda ivedilikle bir düzenleme yapılarak asansörlerin herkes tarafından kullanılabilme imkanı sunulmalıdır.

KAYNAKLAR

- (1) 31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı R.G. Yayınlanan 95/16/AT Asansör Yönetmeliği,
- (2) 02.11.1985 tarih ve 18916 sayılı R.G. Yayınlanan 3030 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliği,
- (3) Adana Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği,
- (4) Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 2003
- (5) Antalya Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 18/12/1998
- (6) Bursa Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 26.12.1996 tarih 347 sayılı Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı,
- (7) Eskişehir Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 17.12.2003 tarih 18/124 sayılı Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı,
- (8) İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği,
- (9) İçel Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 10.10.2007 tarih ve 531 sayılı Büyükşehir Belediye Meclis Kararı,
- (10) İzmir Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 09.12.2003 tarih ve 05/297 sayılı Büyükşehir Belediye Meclis kararı ile yeniden düzenlenmiştir.
- (11) Kayseri Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 04.11.1999 tarih ve 117 sayılı Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı,

- (12) İzmit Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, Ocak 2005
- (13) Konya Büyükşehir Belediyesi Yönetmeliği,
- (14) Samsun Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği, 01.01.1994
- (15) Antalya, Samsun, İzmir, İstanbul B.B. Yüksek Yapılar Yönetmelikleri